



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
*Уманський національний університет*  
*садівництва*



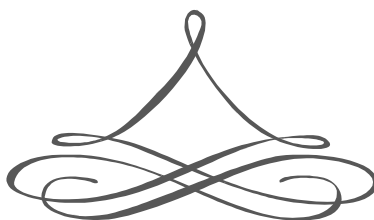
**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ  
МОЛОДИХ УЧЕНИХ І НАУКОВО-  
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

**2022**

**Міністерство освіти і науки України  
Рада молодих учених Уманського НУС**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ  
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ  
УЧЕНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ  
ПРАЦІВНИКІВ**

**Сільськогосподарські, економічні, біологічні,  
технічні та загальноосвітні науки**



**Умань – 2022**

## ЗМІСТ

### АГРОНОМІЯ

<i>Людмила БОЖКО, Олена БАРСУКОВА, Роман ЧЕРНОВАЛЮК</i>	АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ НА СТАНЦІЇ БОЛГРАД ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 12
<i>Оксана ВОЛЬВАЧ, Андрій ЛЕБЕДЕНКО</i>	АГРОЕКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАЛОННИХ ВРОЖАЇВ КАРТОПЛІ НА ТЕРИТОРІЇ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ..... 15
<i>Григорій ГОСПОДАРЕНКО, Віталій ЛЮБИЧ, В'ячеслав КАЛАНТИР</i>	СТРУКТУРА ВРОЖАЮ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ..... 16
<i>Григорій ГОСПОДАРЕНКО, Віталій ЛЮБИЧ, Тарас СІЛІФОНОВ</i>	СТРУКТУРА ВРОЖАЮ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ..... 17
<i>Лілія КОЗЛОВА</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ САДІВНИЦТВА В ЗРОШУВАНИХ УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ..... 19
<i>Надія КОСЕНКО</i>	НАСІННЄВА ПРОДУКТИВНІСТЬ МОРКВИ СТОЛОВОЇ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ НАСІННИЦТВА НА ПІВДНІ УКРАЇНИ..... 21
<i>Надія КОСЕНКО</i>	ФОРМУВАННЯ РОСЛИН ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ СПАРЖІ ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ ПЛАНТАЦІЇ ЗА КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ..... 24
<i>Надія КОСЕНКО, Катерина БОНДАРЕНКО</i>	ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОМИСЛОВИХ СОРТІВ ТОМАТА СЕЛЕКЦІЇ ІНСТИТУТУ ЗРОШУВАНОВОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НААН..... 26

<i>Тетяна КОСТЮКЄВИЧ, Андрій РИБАЧОК</i>	ОЦІНКА АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ В УМОВАХ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 29
<i>Інна ЛЮБЧЕНКО, Андрій ЛЮБЧЕНКО</i>	ГЕНОМНІ ЗМІНИ РИЖІЮ ЯРОГО В КУЛЬТУРІ IN VITRO..... 32
<i>Софія ЛЯЩЕНКО, Сергій КУПРІЯНОВ, Андрій РОЖНЯТОВСЬКИЙ, Ольга РУСТАМОВА</i>	ВПЛИВ ЛАМП РІЗНОГО СПЕКТРУ ВИПРОМІНЮВАННЯ НА СОРТИ КАРТОПЛІ..... 34
<i>Тетяна МАЛЮК</i>	ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА ПОЖИВНИЙ РЕЖИМ ҐРУНТУ ТА ПРОДУКЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЧЕРЕШНІ ЗА КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ..... 36
<i>Ярослав МАРЦЕНЮК, Софія ЛЯЩЕНКО, Ольга РУСТАМОВА, Наталія ЗАХАРЧУК</i>	ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ НА РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН КАРТОПЛІ..... 38
<i>Жанна НОВАК</i>	ВИСОТА РОСЛИН СОРТОЗРАЗКІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО СЕЛЕКЦІЇ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА..... 40
<i>Анатолій ПОЛЬОВИЙ, Людмила БОЖКО, Олена БАРСУКОВА, Роман ЧЕРНОВАЛЮК</i>	ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОКЛІМАТИЧНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІЇ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ КУКУРУДЗИ..... 42
<i>Анна РИБАЛЬЧЕНКО</i>	ОСОБЛИВОСТІ СЕЛЕКЦІЇ СОЧЕВИЦІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ..... 45
<i>Людмила ТОЛСТОЛІК</i>	СТІЙКІ ДО ПАРШІ СОРТИ ГРУШІ..... 47
<i>Анна ШКІНДЕР- БАРМІНА</i>	ОЦІНКА ТИПІВ ПЛОДОВИХ УТВОРЕНЬ У СОРТІВ ВИШНІ В УМОВАХ ПІВДНЯ СТЕПУ УКРАЇНИ..... 48

## **ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО**

<i>Леся БАРАБАШ</i>	ВПЛИВ ПСИХОЛОГО-ПОВЕДІНКОВИХ АСПЕКТІВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ.....	52
<i>Костянтин БЕЗВЕРХИЙ</i>	ІНФОРМАЦІЯ ПРО АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ В ПРОГРАМНОМУ КОМПЛЕКСІ «М.Е.ДОС».....	54
<i>Олексій БУРДЕЙНИЙ, Руслан ДАНЧУК, Катерина РОПОТАН</i>	ФАКТОРНИЙ РОЗРІЗ ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ СТРАХОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	58
<i>Анна ГАЛЮК</i>	ВПЛИВ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ НА ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ В УКРАЇНІ.....	60
<i>Валерія ГЕРАСИМЕНКО, Михайло КУЗУБ</i>	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВОГО ВІДОБРАЖЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ ПІД ЧАС ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	63
<i>Наталя ГРЕЦЬКА</i>	ВПРОВАДЖЕННІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ США.....	66
<i>Ангеліна ДИРДА Ольга КЛЮЧКА</i>	ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ ВІДНОВЛЕННЯ ОСВІТЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ І ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС.....	69
<i>Valeriia КАКОВКИНА, Natalia PАРКНАІЄВА</i>	THE ROLE OF LINKEDIN IN B2B LEAD GENERATION.....	72
<i>Світлана КОЛЯДЕНКО, Галина КОРНІЙЧУК</i>	ІНФОРМАЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ ПОТРЕБИ В КОРМОВИХ РЕСУРСАХ В АГРОФОРМУВАННЯХ	74
<i>Наталя КОПИТЕЦЬ, Володимир ВОЛОШИН</i>	ЦІНА М'ЯСА ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	77

<i>Анастасія КОРАБЛІНА, Ольга ФРЕЮК</i>	ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА. МОТИВАЦІЯ КОМАНДИ ВІДДІЛУ ПРОДАЖІВ.....	79
<i>Вікторія КОРЯГІНА, Михайло КУЗУБ</i>	ВПЛИВ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	82
<i>Вікторія МАЛТИЗ</i>	ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	85
<i>Олена МОШКОВСЬКА</i>	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ДАНИХ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....	87
<i>Анастасія НАСТАСОВСЬКА, Алла КРУШИНСЬКА</i>	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	90
<i>Віта НУЖДА</i>	АНАЛІЗ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ТОВ «НЕЙЛ».....	93
<i>Тетяна ПІХНЯК, Катерина СОРОХАН</i>	СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	95
<i>Тетяна ПІХНЯК, Володимир ЮЗВА</i>	ФОРМУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ ТОВ «ВОЛОЧИСЬК-АГРО».....	98
<i>Оксана ПОКЛОНСЬКА</i>	МОНОПОЛЬНЕ (ДОМІНУЮЧЕ) СТАНОВИЩЕ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ.....	100
<i>Олена ПРОКОПЧУК</i>	СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ.....	103
<i>Наталія ТЕРЕЩУК</i>	ТУРИЗМ В ПОЛЬЩІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ.....	106
<i>Вікторія ТКАЧ</i>	ТРАНСАКЦІЙНІ ВИТРАТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.....	108
<i>Галина ТОМАШИНА</i>	ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВИРОБНИКІВ НА	

	РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЦЕНТРАЛЬНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ.....	111
<i>Карина-Авігея ХЛОПОВА, Ольга КЛЮЧКА</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	114
<i>Ксенія ЧЕРНЕНКО</i>	ВИКОНАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ.....	116
<i>Діана ШУРКО, Наталія ТКАЧУК</i>	АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ НВФ «АДВІСМАШ».....	118
<i>Наталія ЮРЧУК, Олексій КОРНІЙЧУК</i>	РОЗВИТОК КОРМОВИРОБНИЦТВА У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	120

## **МЕНЕДЖМЕНТ**

<i>Тетяна ЖОЛОНКО, Анастасія СВОБОДА</i>	ГУМАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЯК ПРОВІДНИЙ ТРЕНД СУЧАСНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ.....	122
<i>Марина КОМАРОВА, Наталія ПАРХАСЬВА</i>	БРЕНДИНГ І БРЕНД-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПРОДАЖЕМ.....	125
<i>Артем НОВОСЕЛЕЦЬ</i>	ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТО- СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	128
<i>Вікторія ХУДАВЕРДІЄВА</i>	МЕНЕДЖМЕНТ ТУРОПЕРЕЙТИНГА: ГОЛОВНІ ФУНКЦІЇ ТУРОПЕРАТОРА.....	130

## **ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

<i>Ярослав БЕКАС, Ірина ЮРИЧИНА</i>	РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ПОЛЬЩІ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	134
---	--	-----

<i>Олена ДОБРЯНСЬКА</i>	ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ .....	136
<i>Ілліна ПАЛИГА, Наталія СУХИЦЬКА</i>	ГРОМАДСЬКА ДУМКА ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	138
<i>Olena SOVA</i>	SOCIAL DIMENSION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	141
<i>Ірина ЮРИЧИНА, Ульяна НЕДЗЕЛЬСЬКА</i>	РОЛЬ ЄВРОРЕГІОНІВ В РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	143

## **ЛІСОВЕ І САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО**

<i>Svitlana KOVTUN- VODYANYTSKA, Olga KORABLYOVA</i>	PRESERVATION, ENRICHMENT AND USE OF THE COLLECTION FUND OF ENERGY AND AROMATIC PLANTS OF M. M. GRYSKO NATIONAL BOTANICAL GARDEN OF NAS OF UKRAINE AS A SCIENTIFIC OBJECT THAT IS A NATIONAL TREASURE.....	147
<i>Петро БОРОВИК, Ірина УДОВЕНКО, Роман БОРОНА</i>	ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ ОСОБИСТИМИ СЕЛЯНСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ.....	149
<i>Ірина КОЗАЧЕНКО</i>	ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР.....	151

## **ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ**

<i>Олена ГЕРАСИМЧУК</i>	ЯКІСТЬ КОМПОЗИТНИХ БОРОШНЯНИХ СУМІШЕЙ ПІДВИЩЕНОЇ ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ... 154	
<i>Олена ЄРЕМЕЄВА</i>	ВПЛИВ ПЛЮЩЕННЯ НА ПРОЦЕСИ ПОМЕЛУ ЗЕРНА В БОРОШНО.....	156



<i>Катерина КОСТЕЦЬКА</i>	ОЦІНЮВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ РІЗНИХ СОРТІВ У ПРОЦЕСІ ЗБЕРІГАННЯ.....	158
<i>Віталій ЛЮБИЧ, Валерія ЖЕЛЄЗНА, Володимир НОВІКОВ</i>	ЗБАГАЧЕННЯ ХЛІБА БОРОШНОМ ГАРБУЗОВИМ	161
<i>Віталій ЛЮБИЧ, Володимир НОВІКОВ, Валерія ЖЕЛЄЗНА</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КЕКСІВ З СВІЖОЮ СОЛОМКОЮ ГАРБУЗА.....	163
<i>Ніна ОСОКІНА</i>	ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ПЛОДІВ ЧОРНОЇ СМОРОДИНИ ТА ЇЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАМОРОЖУВАННЯМ.....	164

## **ТЕХНІЧНІ НАУКИ**

<i>Anastasiia ВЛАНРОЛУЧНА</i>	MODERN SOLUTIONS IN SORTING FRUIT AND VEGETABLE RAW MATERIALS.....	167
<i>Anastasiia ВЛАНРОЛУЧНА, Vladyslav ПАРАКHNENKO</i>	ECOLOGICAL BERRY PACKAGING AS AN ALTERNATIVE TO PLASTIC CONTAINERS.....	169
<i>Василь КРАВЧЕНКО, Руслан ОЛЯДНІЧУК</i>	ЕЛЕКТРИЧНИЙ ПРИВІД ТРАКТОРІВ.....	171
<i>Неля ЛЯХОВСЬКА, Анастасія БЛАГОПОЛУЧНА</i>	РОЛЬ БІОПЛАСТИКУ У ЗМЕНШЕННІ ВУГЛЕЦЕВОГО СЛІДУ ТОВАРІВ ШИРОКОГО ВЖИТКУ.....	172
<i>Вікторія САПІГА, Артур МИХАЛЕВИЧ, Тетяна ОСЬМАК, Галина ПОЛІЩУК</i>	ВИКОРИСТАННЯ БЕТА-ГЛЮКАНІВ У ВИРОБНИЦТВІ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ.....	174
<i>Serhii ТКАСНЕНКО Olena РОТУSHNIAK,</i>	TENSE PLANS.....	175

*Yevheniia  
POLIAKOVA,  
V'yacheslav  
TKACHENKO*

## **ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАУКИ**

<i>Ілля ГИЛЮК, Світлана ЩЕРБИНА</i>	ПОМАРАНЧЕВА РЕВОЛЮЦІЯ – РЕВОЛЮЦІЯ ЦІННОСТЕЙ.....	177
<i>Ірина ДМИТРИК</i>	НЕОБХІДНІСТЬ РОЗШИРЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	179
<i>Людмила ЄЛІСЄЄВА</i>	ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «АСЕРТИВНІСТЬ».....	181
<i>Ірина ЖОВТОНІЖКО, Ольга АВКСЕНТЬЄВА, Катерина ГРИМАНОВА</i>	СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДАНИХ ЩОДО КОЛОНІЗАЦІЇ ПРОРОСТКІВ ПШЕНИЦІ УМОВНО-ПАТОГЕННОЮ БАКТЕРІЄЮ <i>ESCHERICHIA COLI</i> .....	183
<i>Світлана ЗАМРОЗЕВИЧ-ШАДРІНА</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	186
<i>Андрій ЗЕЛЕНСЬКИЙ</i>	ВІДМІННІСТЬ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ВІД ІНШИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	188
<i>Анжела КОРНЕТ</i>	РОЗВИТОК АРХІВНОЇ СИСТЕМИ.....	190
<i>Дарія КУХАРЧУК</i>	ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ. ЙОГО РОЛЬ В ЖИТТІ СТУДЕНТА.....	192
<i>Світлана ЛЕЩЕНКО</i>	РОБОТА В МАЛИХ ГРУПАХ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	195

<i>Тетяна МАМЧУР</i>	ГЕРБАРНА КОЛЕКЦІЯ Н.І. КУТОВОЇ У ФОНДАХ НАУКОВОГО ГЕРБАРІЮ УМАНЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА (УМ)..... 197
<i>Наталія МИХАЙЛОВА</i>	ІОСАФ ІВАНОВИЧ ТОЛЧІН – АРХІТЕКТОР УМАНЬСЬКОГО УЧИЛИЩА САДІВНИЦТВА І ЗЕМЛЕРОБС..... 200
<i>Олександра НАЗАРОВА, Світлана ЩЕРБИНА</i>	СТАНОВЛЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ І ПРАВ ЛЮДИНИ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ..... 203
<i>Денис ОЛІЙНИК</i>	ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ ГРАФІВ У КОМП'ЮТЕРНИХ НАУКАХ..... 205
<i>Іван ПОБЕРЕЖЕЦЬ</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОВИМІРЮВАЛЬНИХ УСТАНОВОК З ДИСЦИПЛІНИ АГРОФІЗИКА..... 208
<i>Вікторія САМАРИК</i>	МАРКОВСЬКІ МОДЕЛІ СТРАХОВИХ ПОЛІСІВ.... 210
<i>Оксана СВИСТУН</i>	ВОВК ПРОКІП ФЕДОРОВИЧ (1887–1943) (135 років від дня народження)..... 213
<i>Віта СУРЖЕНКО, Валерія НАЗАРЕНКО</i>	«СПРАВА ПАРАДЖАНОВА»: МИТЕЦЬ ПРОТИ СИСТЕМИ..... 215
<i>Артур ЧЕРНЯВСЬКИЙ</i>	ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ДО ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ..... 218
<i>Іван ЧИМБРУ</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБґРУНТУВАННЯ ПОРУШЕННЯ ПРАВА, ГАРАНТОВАНОГО КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ... 220
<i>Ніна ШПАК</i>	ПОШИРЕННЯ ТА ВІТАЛІТЕТНА СТРУКТУРА ПОПУЛЯЦІЇ КЛОКИЧКИ ПЕРИСТОЇ (STARNYLEA PINNATA L.) НА ТЕРИТОРІЇ НПП «КАРМЕЛЮКОВЕ ПОДІЛЛЯ»..... 222

відповідно на 4,5, 3,5 та 3,3 тис. грн., з рівнем рентабельності 237,8, 236,4 та 237,9 %.

Тобто, найбільш ефективним на етапі *in vitro*-*ex vitro* є застосування ламп із червоним та синім спектрами освітлення, що дозволяє досягнути високого рівня одержання життєздатних рослин на етапі *in vitro*-*ex vitro* за культивування живців від рослин *in vitro* та отримати в касетах мінібульби масою 0,5–0,6 г.

## **ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА ПОЖИВНИЙ РЕЖИМ ҐРУНТУ ТА ПРОДУКЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЧЕРЕШНІ ЗА КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ**

**Тетяна МАЛЮК**, *кандидат сільськогосподарських наук*

**Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М. Ф. Сидоренка  
ІС НААН**

На фоні ускладнення загальноекономічної та екологічної ситуації, яка склалася останнім часом по всьому світу, все більшого значення набувають питання щодо обґрунтування, розробки та впровадження у виробництво раціональних, екологічно безпечних та економічно доцільних систем застосування добрив в плодкових насадженнях. Це положення пов'язано з тим, що система удобрення є потужним фактором регулювання інтенсивності продукційних процесів багаторічних рослин та формування якісних властивостей ґрунтів в плодкових агроценозах і, як наслідок, впливає на технологічні, економічні, екологічні, агромеліоративні ті інші властивості агросистем. Розробляючи систему застосування добрив, у першу чергу необхідно передбачити оптимальні дози добрив, виходячи з потреб плодкових рослин і врахування родючості ґрунту, стану і щільності насаджень, урожайності.

Актуальність вивчення і розробки різних систем удобрення черешні обумовлена існуванням лише розрізнених масивів даних щодо окремих аспектів удобрення насаджень в даному регіоні та майже повній відсутності таких відомостей відносно інтенсивних технологій її вирощування, у тому числі із застосуванням краплинного зрошення.

У зв'язку з цим метою даного дослідження було вивчення агрохімічної ефективності та порівняльна оцінка систем удобрення насаджень черешні при мікрозрошенні через встановлення впливу органічних, мінеральних добрив та їх поєднань на елементи родючості ґрунту для досягнення сталого балансу хімічних елементів у системі «ґрунт – рослина» та оптимізації умов живлення дерев.

Дослідження по вивченню впливу системи удобрення, зокрема способом фертигації, на показники стану чорнозему південного легкосуглинкового та

продукційні процеси дерев черешні сорту Крупноплідна (рік садіння – 2015, схема садіння – 5х3 м), проводилися протягом 2016-2021 років на землях МДСС імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН, які розташовані в Приазовському агрокліматичному районі, в області степового атлантико-континентального клімату, що характеризується вираженою континентальністю та посушливістю. Полив саду здійснюється стаціонарною системою краплинного зрошення Система утримання ґрунту – чорний пар.

Схемою досліду передбачено наступні варіанти:

1. Контроль (без удобрення).
2. Органічна система удобрення (гній 20 т/га, N<sub>80</sub>P<sub>60</sub>K<sub>100</sub>).
3. Мінеральна система удобрення (N<sub>80</sub>P<sub>60</sub>K<sub>100</sub>).
4. Органо-мінеральна система удобрення (гній 10 т/га + N<sub>40</sub>P<sub>30</sub>K<sub>50</sub>).
5. Ресурсозберігаюча система удобрення (гній 10 т/га + N<sub>20</sub>P<sub>15</sub>K<sub>25</sub> + Лігногумат).

У результаті досліджень доведено визначальний вплив системи удобрення чорнозему південного легкосуглинкового при зрошенні на зміни органічних показників ґрунту. Показано негативний вплив парової системи утримання ґрунту у поєднанні з мінеральною системою удобрення за краплинного зрошення на спрямованість процесів мінералізації – гуміфікації органічних речовин у ґрунті. Найбільш оптимальне накопичення органічних речовин відмічено за орґано-мінеральної та ресурсозберігаючої систем удобрення.

Застосування мінеральної, органічної та орґано-мінеральної систем удобрення інтенсивних насаджень черешні сорту Крупноплідна за зрошення при РПВГ 70 % НВ сприяло покращенню поживного режиму ґрунту та суттєвому збільшенню вмісту рухомих форм поживних речовин на 1,2–9,7 мг/кг порівняно до контролю (без добрив) залежно від елемента. Застосування добрив обумовило підвищення забезпеченості дерев елементами живлення.

За результатами рослинної діагностики підвищення засвоєння NPK рослинами відносно контролю на 10–24 %. Відмічено, що вищим рівнем вмісту NPK відзначалися варіанти з мінеральною та орґано-мінеральною системами удобрення, у тому числі ресурсозберігаючої. Виключно органічна система мала менший вплив на активізацію поглинання елементів живлення рослинами.

Крім того, встановлено істотний вплив систем удобрення на формування листової поверхні дерев черешні сорту Крупноплідна та на накопичення хлорофілу в листках. Найбільшу площу листової поверхні обумовило використання орґано-мінеральної, у тому числі ресурсозберігаючої, системи удобрення, що забезпечило зростання площі листової поверхні у середньому на 28–30 % порівняно до контролю та на 5–6 % порівняно до органічної системи удобрення. Найбільше сприяли утворенню зелених пігментів у листках черешні орґано-мінеральна система удобрення, зокрема ресурсозберігаюча, що

обумовило зростання цього показника на 58 % порівняно з контролем, та на 20 % порівняно з іншими системами удобрення.

Економічною та енергетичною ефективністю визначено суттєві переваги ресурсощадної системи удобрення, яка забезпечує вищу рентабельність, яка становить 104 % та вищий коефіцієнт енергетичної ефективності порівняно з іншими системами удобрення. На даний час енергетичний коефіцієнт по всіх варіантах не перевищує 0,51–0,63 у зв'язку з невисокою урожайністю черешні у зв'язку з молодим віком насаджень та ушкодженням весняними приморозками останні три роки. Враховуючи витрати антропогенної енергії на 1 га саду, енергетично ефективним може бути виробництво плодів черешні за урожайності не менше 12–15 т/га.

Отже, для управління поживним режимом та оптимізації агрохімічних властивостей чорнозему південного легкосуглинкового, а також зростання урожайності інтенсивних насаджень черешні за краплинного зрошення рекомендується застосування ресурсозберігаючої системи удобрення, що передбачає поєднання помірних доз органічних та мінеральних добрив та внесення гуматовмісного препарату за підтримання вологості ґрунту не нижче 70 % НВ.

## **ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ НА РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН КАРТОПЛІ**

**Ярослав МАРЦЕНЮК**, здобувач третього рівня вищої освіти

**Софія ЛЯЩЕНКО**, кандидат сільськогосподарських наук

**Ольга РУСТАМОВА**, молодший науковий співробітник

**Наталія ЗАХАРЧУК**, кандидат біологічних наук

**Інститут картоплярства НААН**

Одним із шляхів підвищення ефективності застосування мінеральних добрив за зменшення їх норм є використання стимуляторів росту. Завдяки синтетичним препаратам підвищується врожайність, стійкість рослин до несприятливих погодних умов, до ураження їх шкідниками і хворобами тощо. Застосування новітніх біопрепаратів дасть змогу суттєво зменшити хімічне навантаження на ґрунти та покращити екологічний стан в Україні, в той же час вони забезпечать захист рослин в стресових умовах (приморозки, недостатня кількість опадів, підвищені температури, посуха).

Таким чином метою досліджень є розробка елементів сортової технології вирощування картоплі за оптимізації системи удобрення та зміни природно-кліматичних умов України; вивчення ефективності застосування мінеральних